

Iz ribarske prakse

Sastanak stručne sekcije šaranskog ribnjačarstva

Ovogodišnji sastanak Stručne sekcije šaranskog ribnjačarstva Poslovne zajednice slatkovodnog ribarstva Jugoslavije održan je u Osijeku 23 i 24 juna 1986. godine. Okupilo se oko stotinu učesnika i gostiju pa je po tome bio jedan od najposiećenijih. Domaćin je sastanka bila Grupacija ribnjačarstva Slavonije i Baranje organizirana u okviru Poslovne zajednice za stočarstvo Osijek. Pored domaćinstva, koje je uključivalo organizacije smještaja i ugostiteljskih usluga te snošenje znatnih materijalnih troškova, Grupacija se istakla i dobrom tehničkom organizacijom stručnog dijela sastanka. Poradi toga red je da se Grupacija pohvali i da joj se izrazi zahvalnost odmah na početku ovog članka.

Program sastanka je započeo u ponedjeljak po podne na Ribnjačarstvu »Podunavlje« koje je u sastavu PIK-a Belje. Direktor ribnjačarstva mr inž. Velimir Đorđević je učesnike proveo i pokazao umjetno mreštilište za toplvodne ribe, naše sada najmodernije i s najvećim proizvodnim kapacitetom. Uz asistenciju dr Zdravka Petrinca iz Zavoda na bolesti riba Veterinarskog fakulteta u Zagrebu, koji ima stalnu ugovornu stručnu suradnju sa ribnjačarstvom, doznali smo o besprijekornom funkcioniranju sistema fizikalnog i biološkog pročišćavanja i recirkulacije vode, u kojem se gubi odnosno obnavlja tek oko 5% vode, o kapacitetu proizvodnje preko 5 miliona ličinaka toplvodnih vrsta riba, o uspjesima u proizvodnji jednogodišnjeg mlađa. Svi su se učesnici mogli uvjeriti kako sprega i suradnja između nauke i prakse daje dobre rezultate.

Poslije razgledanja ribarskih objekata upoznati smo s izloženom ribarskom opremom našeg sada već stalnog pratioca i suradnika RO »Patent« iz Osijeka (Patent je preuzeo proizvodnju opreme od Zanatprometa.) Na objektima ribnjaka su montirani novi tip aeratora, kavez za uzgoj ribe, novi tip automatske hranilice sa cilindričnim spremištem za riblju hranu od cerade (nove sintetičke tkanine pod imenom *armirani diolen*), te pultom za automatsko upravljanje sistemom hranilica. Sva se oprema odlikuje novim originalnim rješenjima u nas, koje je kreirao inž. Zdravko Tabori i njegovi suradnici. Ima međutim primjedaba od strane ribarskih stručnjaka praktičara, da se kod proizvodnje ove opreme treba više konsultirati ribarska praksa, da bitni dijelovi koji dolaze u doticaj s vodom i vlagom moraju biti izrađeni od kvalitetnijeg materijala, te da se oprema

Novi aerator u izvedbi RO »Patent« iz Osijeka u radu

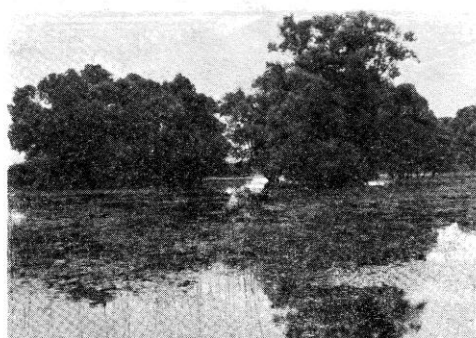
mora dobro ispitati prije nego se prodaje ribarskim organizacijama. Proizvođač opreme akceptira ove primjedbe, naročito zadnju, pa je već poduzeo korake da izgradi i opremi mali vlastiti ribnjak na kojem bi mogao provesti stalno i kvalitetno ispitivanje opreme.

Kako se ribnjak »Podunavlje« nalazi pored prirodnog rezervata »Kopački rit«, koji je u sastavu poduzeća »Jelen« iz Beograda, za učesnike je organiziran obilazak rita brodicama. To je bio jedan ugodan i poučan izlet; za nas ribare navikle na slične ambijente, jer ovaj »ribnjak« izgleda skoro onako kao prije nekoliko stotina godina, u vremenima početka bavljenja ljudi ovim našim zanatom (ribarskim). Najpoučnije (i najšokantnije) su bile brojne kolonije

Automatska hranilica sa spremištem hrane iz armiranog diolena.

kormorana, koje su se ovdje u ovoj divljini i zaštićene nesmetano razvijale i razmnažale (a prema našim protuzaštitarskim mislima i uvježbavale za napade na naše pitome ribnjake i ribe u njima). Svakome je ribnjačaru zabeležilo oko srca slušajući prodorna krike kormorana, gledajući brojna sasušena stabla drveća koje se sablasno bijeli od kormorasnog izmeta. Nisam se mogao oteti pomisli da tako mogu izgledati drveće i nasipi na našim ribnjacima, i raz-

Kopački rit — carstvo Kormorana

mišljanju, zar je smisao zaštite jednog dijela prirode u uništavanju drugog, za ljude neosporno vrijednijeg i potrebnijeg?

Zaboravili smo na te prijeteće kormorane navečer na zajedničkoj večeri u restoranu koji je uzeo ime »Kormoran« i koje tu na natpisu djeluje miroljubivo i privlačno za gurmane. Bilo je gurmanski po slavonski i veselo po ribarski.

Drugog dana, u utorak, započeli smo pravi rad, pravi stručni razgovor i dogovor. Na Poljoprivrednom fakultetu Osijek je stručni dio trajao punih 5 sati pod predsjedništvom i umješnim rukovodstvom inž. Stjepana Krnjakovića. Najprije je dobio riječ profesor dr Borislav Todorčić, dekan Poljoprivrednog fakulteta. On je pozdravio sve učesnike, među kojima se nalazilo i dosta bivših studenata osječkog fakulteta, i zaželio sekciji uspješan rad. Pozvao je ribarske stručnjake i ribarske organizacije na stručnu suradnju s katedrom za ribarstvo i ostalim katedrama i institutima, svima koji imaju programe i mogućnosti da ribarstvu pomognu u njegovom razvoju. Po riječima prof. Todorčića osječki Poljoprivredni fakultet to može, ima volje i stručnih snaga za kvalitetnu suradnju.

Poslije pozdrava prešlo se na iznošenje devet stručnih referata. Nažalost, i ovaj put autori nisu pripremili referate u pismenom obliku pa ih nismo mogli poslati učesnicima uz poziv. Zato diskusija i rasprava po referatima nisu ni mogli biti opsežniji i kvalitetniji, kako smo priželjkivali. (Da li ćemo ikada to uspjeti n.sam siguran, pošto ima referata koji ni do sada nisu dovršeni za objavljivanje u časopisu?).

Iznosimo naslove referata prema proizvoljnom redoslijedu

1. B. Ržaničanin, T. Treer, R. Safner i I. Āničić: Razmatranje znanstvenog rada u uzgoju mlađa toplovdnih vrsta riba
2. M. Turk: Mogućnost uzgoja jednogodišnjeg šaranskog mlađa komadne mase 80 g na više
3. Z. Petrinc, V. Đorđević, S. Orešković i M. Jakovec: Broj jajašaca u 1 kg ikre nekih toplovdnih vrsta riba
4. V. Đorđević i J. Mikuska: Utjecaj vranca (kormorana) *Phalacrocorax carbo* L. na uzgoj ribe u ribnjacima PIK Belje
5. B. Ržaničanin, T. Treer, R. Safner i I. Āničić: Unapređivanje kaveznog uzgoja soma (*Silurus glanis* L.) na Vranskom jezeru
6. Lj. Debeljak: Tehnologija uzgoja šaranskog mlađa sa posebnim osvrtom na ishranu prirodnom ribljom hranom
7. S. Mišetić: Ekološka uvjetovanost razvoja faune Rotatoria prve hrane ličinki toplovdnih vrsta riba
8. I. Stević: Uvođenje automatskih hranilica na telekomandu u uzgoj šaranskog mlađa
9. M. Ćirković: Kritički osvrt na neke momente u tehnologiji uzgoja šaranskih mladunaca na našim ribnjacima

Od devet referata sedam ih se bavilo uzgojem mlađa što je bila i osnovna stručna tema sastanka

sekcije. Nesumnjivo su ovi referati doprinijeli našim saznanjima i rješavanju današnjeg najvećeg problema šaranskog ribnjačarstva i najkompliciranijeg dijela tehnologije uzgoja riba. Jedan referat se bavio problemom kormorana, koji su postali jedan od najvećih izvora gubitaka na ribnjacima a time i kočnica razvoja ribnjačarstva. Samo jedan referat je tretirao drugu problematiku — kavezni uzgoj soma u jezeru.

Referati su bili brojni, kvalitetni i dobro primljeni, ali kako je već rečeno, nisu popraćeni odgovarajućom i na visini stručnom raspravom. Ipak je i takova izazvala pokojnu iskricu, polemike i konfrontaciju. Na preporuku da se plodnost starih ribnjaka može povećati oranjem dna ribnjaka što je suprotno staroj teoriji, reagirao je prof. B. Ržanićanin i poručio inženjeru I. Bušljeti da to ne bi učinio da je surađivao sa stručnjacima koji dobro poznaju grudnjačke ribnjake. Tko od njih ima pravo? U daljoj diskusiji nismo to doznali, jer je o tom problemu ni nije bilo, kao ni provedenih egzaktnih pokusa. Ne bi bilo dobro da je taj problem samo načet, on se treba dovesti do prvog znanstvenog odgovora.

Poslije diskusije po referatima dotaknuta su i neka organizaciona i tekuća pitanja aktivnosti Poslovne zajednice. Među najvažnijima inž. C. Bojčić je informirao o akciji Ribozajednice za osnivanje Fonda za razvoj slatkovodnog ribarstva, koji bi bio solidna osnova uključivanju ribarske nauke u rješavanju svih

stručnih i proizvodnih problema ribarstva, od izrade planova razvoja do njihove realizacije. Zamisljeno je da se sredstvima ovog fonda ribarske privrede priključe i sredstva SIZ-a za nauku namijenjena ribarstvu, pa da se putem zajedničkog odlučivanja predstavnika naučnih i privrednih organizacija riješavaju svi problemi. Cilj ovakvog načina rješavanja jest i udruživanje rascjepkane i usitnjene organizacije ribarskih naučnih ustanova putem zajedničkih programa. Ovu ideju i akciju Ribozajednice su učesnici sastanka Stručne sekcije šaranskog ribnjačarstva podržali i pozdravili.

Završnica ovog sa stručne strane plodnog a s društvene uspješnog i korisnog druženja je obavljena u hotelu »Osijek«. Poslije zajedničkog ručka »pao« je i tradicionalni »vrabac« koji je unio vedriju atmosferu, a na kraju su se oni najuporniji (čitaj »najveselij«) natpjevali u slavonskom bečaru u režiji poznatog i oprobanog bečara i maestra Slavenskog tamburaškog društva »Pajo Kolarić« iz Osijeka Šime Vukašinića (to mu je amatersko zvanje, a profesionalno dipl. oec. i direktor Poslovne zajednice za stočarstvo, Osijek). Njega je pratio mlad ali sposoban tamburaški orkestar, a kao solisti su se uz Šimu oprobavali Bušljeta i »grof« Kajgana, dok su drugi bili manje uspješni. Neka zažale svi koji nisu ostali i dočekali finale, jer je zaista bilo ugodno i veselo.

Inž. CVJETAN BOJČIĆ